

لزوم استفاده از ظرفیت دیپلماسی فرهنگی در گسترش مناسبات میان ایران و تاجیکستان/ کمال خجندی، تبلور اشتراکات فرهنگی دو کشور است

استاندار آذربایجان شرقی بر استفاده از ظرفیت دیپلماسی فرهنگی در گسترش مناسبات میان ایران و تاجیکستان تأکید کرد و گفت: مبادلات گسترده فرهنگی، همواره در تاریخ روابط مشترک دو کشور راهگشای روابط سیاسی و کنش‌های اجتماعی و اقتصادی بوده است.

دکتر محمدرضا پورمحمدی در پیام تصویری به همایش نکوداشت هفتصدمین زادروز کمال خجندی، با بیان اینکه اشتراکات فرهنگی و مناسبات تاریخی و ادبی، اساسی‌ترین زمینه تحکیم پیوندها میان مردم ایران و تاجیکستان محسوب می‌شود، افزود: ریشه‌های تاریخی یکسان، زبان مشترک و دین واحد در کنار تشابه سنت‌ها و آئین‌هایی همچون نوروز باستانی و باورهای اجتماعی و ملی، شرایط بی‌بدیلی را برای توسعه بیش از پیش مناسبات فرهنگی و اجتماعی فراهم آورده است.

وی با اشاره به اینکه تاجیکستان، سالیان دراز مرکز علم و دانش و محل تجمع شاعران و ادیبان و نام‌آوران تاریخ بوده است، گفت: این دیار پرشکوه را می‌توان یکی از مراکز رشد شعر فارسی و وطن مألوف سخنوران و فارسی‌گویان در ادوار کهن تاریخ دانست.

پورمحمدی با اشاره به جایگاه ویژه شهر تاریخی خجند به عنوان کانون تحولات سیاسی و فرهنگی، اظهار داشت: وجود مدارس و حوزه‌های علمیه باشکوه و مراکز تجاری عظیم، شهر تاریخی خجند را شایسته القابی چون طراز جهان و عروس دنیا کرده است.

استاندار آذربایجان شرقی با بیان اینکه کمال خجندی در میان شاعران نامدار خجند از یک جایگاه اسطوره‌ای در میان مردمان تاجیک برخوردار است، افزود: خجند باستان، به نام کمال می‌نازد و او را بر تارک عرفان و شعر فارسی در منطقه ماوراءالنهر جای داده است.

وی با اشاره به اینکه همزمان با دوران حیات کمال خجندی، شهر تاریخی تبریز هم دوران شکوفایی علمی و فرهنگی خود را سپری می‌کرد، گفت: به همین مناسبت بود که کمال خجندی در راه بازگشت از زیارت خانه خدا، عازم تبریز شد و این شهر را برای اقامت برگزید.

پورمحمدی ادامه داد: کمال خجندی چون متاع شعرش را در میان امرای آذربایجان و مردم فرهنگ پرور تبریز خریدار یافت، در این شهر احساس بیگانگی نکرد و تا پایان عمر در تبریز به سر برد و سرانجام سر بر بالین تبریز نهاد.

وی با بیان اینکه آرامگاه باصفای کمال در محله قدیمی بیلانکوه، زیارتگاه عاشقان شعر و ادب و محل گردهمایی دل‌باختگان و محققان است، افزود: پس از دفن کمال خجندی در این محله، بسیاری از عرفا و مشایخ تبریز برای بهره‌مندی از برکات روح بلند کمال، وصیت کردند که در جوار این عارف خجند به خاک سپرده شوند.

استاندار آذربایجان شرقی با بیان اینکه مقبره کمال، تبلور اشتراکات فرهنگی و حلقه وصل مناسبات دو کشور ایران و تاجیکستان و نقطه ثقل مناسبات خجند و تبریز است، افزود: بر این اساس، احیا، مرمت و توسعه آرامگاه کمال، یکی از اولویت‌های مدیریت استان در سال‌های اخیر بوده است.

وی با قدردانی از اقدام ارزشمند موسسه فرهنگی اکو و انجمن دوستی ایران و تاجیکستان در برگزاری نشست بزرگداشت کمال خجندی، بر لزوم بهره‌گیری از ظرفیت دیپلماسی فرهنگی در گسترش مناسبات میان دو کشور تأکید کرد و گفت: در طول تاریخ روابط مشترک میان دو کشور، همواره راهگشای روابط سیاسی و کنش‌های اجتماعی و اقتصادی بوده است.

پورمحمدی به حضور فزاینده دانشجویانی از دو کشور در مراکز علمی همدیگر و برگزاری سمینارهای مشترک ادبی، فرهنگی و نیز انعقاد قراردادهای مختلف در حوزه‌های فرهنگی و اقتصادی اشاره کرد و با تأکید بر علاقه و اراده مردم و دولت دو کشور برای توسعه روابط همه‌جانبه، اظهار داشت: معتقدم که روابط میان ایران و تاجیکستان در پرتو ساختارهای مشترک فرهنگی، چشم‌انداز بسیار دلنشین و گسترده‌ای را نشان می‌دهد.

وی با تأکید بر اینکه هیچ مسأله‌ای در اراده و عزم دو ملت بزرگ ایران و تاجیکستان برای توسعه مناسبات همه‌جانبه خلل وارد نمی‌کند، افزود: یکی از مهم‌ترین عوامل گسترش مناسبات فرهنگی، تقویت اصل دیپلماسی فرهنگی و برجسته‌سازی نقش انجمن دوستی ایران و تاجیکستان است که خوشبختانه با حضور مدیران و شخصیت‌شناخته‌شده، آقای دکتر علی‌اشرف مجتهد شبستری، افق روشنی در چشم‌انداز این نهاد دیده می‌شود.

استاندار آذربایجان شرقی همچنین با تأکید بر نقش‌آفرینی تشکلهای غیردولتی به عنوان تبلور حضور رسمی و سازمان‌یافته مردم در عرصه روابط خارجی، گفت: بر این اساس انجمن‌های دوستی میان کشورها، از عناصر موثر حوزه دیپلماسی عمومی به شمار می‌روند و تحولات دهه‌های اخیر در عرصه بین‌الملل، نشانگر این واقعیت است که نقش انجمن‌های دوستی و نهادهای مردمی و تشکلهای غیررسمی در معادلات جهانی، رو به گسترش است.

وی با بیان اینکه پیروی از شیوه‌های سنتی در گسترش روابط میان کشورها، به هیچ وجه پاسخگوی نیازهای دیپلماسی نوین نیست، افزود: افزایش توان دستیابی به حجم وسیع

اطلاعات و سرعت انتقال آنها به مخاطبان در اقصی نقاط جهان، مدیریت سیاست خارجی توسط دولت ها را به چالش کشیده و از سوی دیگر مدت هاست که دوران سیطره و یکه تازی قدرت سخت سپری شده و در جهان مدرن و پسامدرن، قدرت اندیشه، گفت وگو، قلم، درک متقابل و ارتباطات انسانی بیش از هر عامل دیگری جهت و روند امور را در روابط میان دولت ها و ملت ها تعیین می کند.

پورمحمدی، اشعار کمال خجندی را بر همین عقیده استوار دانست و گفت: خمیرمایه اصلی دیوان شعر کمال، عشق است و او، دوستی و محبت و گفت وگو را محوری ترین مضمون مجموعه اشعارش ساخته است.

وی اظهار داشت: مجموعه اشعار عارف خجند، گنجینه ای سرشار از اندیشه های والا و عناصری چون اعتقاد به خدای متعال، عشق به انسان، حرمت بشر و بیان نکته های بدیع اخلاقی و اسلامی است و شایسته است محققان ادبی با توجه به مجموعه اشعار کمال خجندی، گهرهای نایاب در دریای شعر او را کشف و استخراج کنند.

گفتنی است نشست بین المللی بزرگداشت کمال خجندی در ادامه سلسله نشست های موسسه فرهنگی اکو به منظور پاسداشت مقام مفاخر منطقه اکو، عصر امروز (یکشنبه) از ساعت ۱۶ به وقت تهران به صورت مجازی برگزار شد.

در افتتاحیه این نشست با عنوان "بازشناخت میراث اندیشه و دانش کمال خجندی" که به مناسبت بزرگداشت هفتصدمین سال تولد این شاعر غزل سرا برگزار شد، سروربختی رئیس موسسه فرهنگی اکو، نظام الدین زاهدی سفیر جمهوری تاجیکستان، سرمحقق عبدالغفور لیوال سفیرکبیر جمهوری اسلامی افغانستان، غلامعلی حدادعادل رئیس فرهنگستان زبان و ادب فارسی، رجب بای احمدزاده استاندار سغد و محمدرضا پورمحمدی استاندار آذربایجان شرقی سخنرانی کردند.